

Telemedicina a jej prenik do medicíny

Pod pojmom „telemedicina“ rozumieme využívanie telekomunikačných technológií ako prostriedku na poskytovanie zdravotníckych služieb, diagnostiku a starostlivosť o pacienta vzdialeným poskytovateľom.

Prvotná myšlienka implementácie telemedicíny pochádza z vojenskej medicíny a výsledkom sú okrem využívania aj v iných odboroch medicíny, aj roboticky asistované operácie (napríklad za pomoci robotického systému da Vinci sa zaistuje vyššia presnosť a spoľahlivosť, lepšia viditeľnosť v trojdimenzionálnom obraze, a súčasne sa odstraňuje problém chvejúcich sa rúk). Postupne telemedicina začala pokrývať širokú oblasť medicíny od hodnotenia laboratórnych výsledkov, rádiologických vyšetrení až po digitálnu dermatoskopiu. Telemedicina začala postupne získavať svoje opodstatnené uplatnenie aj v bežnej medicíne pri zdravotníckej starostlivosti v ťažko dostupných alebo riedko obývaných oblastiach jednotlivých štátov. Jej účinné, efektívne a bezpečné zavedenie pre pacienta však vyžaduje špecifický prístup, školenia pracovníkov a štandardné podmienky vyšetrenia. Ako systém je telemedicina, pri dodržaní a zabezpečení všetkých nevyhnutných podmienok, iste dobrá cesta pre efektívnejšiu medicínu.

Európska komisia (EK) nedávno oznámila, že spúšťa konzultácie o mobilnom zdravotníctve (mHealth), aby získala pomoc pri hľadaní spôsobov, ako zlepšiť zdravie a duševnú i telesnú pohodu Európanov prostredníctvom mobilných zariadení, akými sú mobilné telefóny, tablety, prístroje na monitorovanie pacientov a iné bezdrôtové zariadenia. Eurokomisárka zodpovedná za digitálnu agendu Neelie Kroesová upresnila, že mobilné zdravotníctvo zníži počet nákladných návštev nemocníc, umožní občanom prevziať kontrolu nad vlastným zdravím a telesnou i duševnou pohodou, prevenciou prispieje k tomu, aby k niektorým chorobám vôbec nedochádzalo a má pomôcť zdravotníckym pracovníkom pri plnení ich povinností. Ako vhodné príklady mobilného zdravotníctva sa uvádza aplikácia na meranie životných funkcií (krvný tlak), aplikácia na uľahčenie dávkovania inzulínu diabetikom, ktorá ovláda inzulínovú pumpu signálmi z mobilnej platformy, aplikácia, ktorá pacienta upozorňuje, aby nezabudol vziať lieky alebo aplikácia s odporúčaniami o cvičení alebo stravovaní na zlepšenie celkového zdravia a telesnej i duševnej pohody používateľov. EK tvrdí, že do roku 2017 bude 3,4 miliardy ľudí vlastniť smartfón a polovica z nich bude používať aplikácie mobilného zdravotníctva. Ak sa plne využije ich potenciál, iba v EÚ by sa mohlo v roku 2017 v oblasti zdravotnej starostlivosti ušetriť 99 miliárd eur. Ako lekári pracujúci v EÚ sa budeme musieť stotožniť s takýmto zámerom a bude len na nás, ako rýchlo sa prispôsobí naša medicínska prax tejto novej výzve.

Kolegovia pracujúci v oblasti medicíny, kde je morfológia chorobného stavu v popredí, majú asi v ostatných rokoch skúsenosti, že pacient príde do ambulancie, a ako prvé ukáže lekárovi svoj mobilný telefón a na obrazovke prezentuje „klinický obraz“ ako dôvod návštevy lekára. Vyššia forma tzv. „lekárskej starostlivosti“ je e-mailová komunikácia s lekárom s otázkou „v prílohe sú obrázky mojej choroby, ako ju mám liečiť a čo mi vlastne je?“ Osobne mám množstvo skúseností s takýmito e-mailami s prílohami dnes už dostupnej digitálnej fotografie.

Čo ma ale trochu znepokojuje, je výskyt bezplatných a ľahko dostupných aplikácií pre smartfóny, či už pre platformu iPhone, alebo Android. Dostupné a pravdepodobne neoverené sú aplikácie od menštruačného kalendára cez meranie pulzovej aktivity až po podstatne závažnejšie, tzv. „aplikácie“, pri používaní ktorých môže dôjsť k poškodeniu zdravia z omeškania. Pomaly si budú naši „budúci pacienti“ stanovovať hladinu cukru v krvi za pomoci smartfónu, alebo mamička bude merať teplotu svojmu chorému dieťaťu priložením smartfónu do podpazušia, alebo na čelo, a nebudaj nejaká „chytrá deva“ naciká na svoj mobil, aby si na displeji prečítala, či je tehotná.

Neviem akým smerom sa bude uberať celý tento biznis, mám len obavy, že napriek dobrej myšlienke sa z toho stane ťažko definovaný hubbug a lekári budú, ako vždy, na konci riešiť komplikované medicínske problémy. Uvidíme.

prof. MUDr. Vladimír Hegyi, PhD.

Pediatrica pre prax

Ročník 15, 2014, číslo 3, vychádza 6-krát ročne

Dátum vydania: júl 2014

Predsedá redakčnej rady:

prof. MUDr. László Kovács, DrSc., MPH

Podpredsedá redakčnej rady:

prof. MUDr. Vladimír Mihál, CSc.

Odborný editor:

prof. MUDr. Ludmila Podracká, CSc.

Redakčná rada:

prof. MUDr. František Bauer, CSc.,
doc. MUDr. Olga Červeňová, CSc.,
doc. MUDr. Peter Čížňár, CSc.,
doc. MUDr. Tibor Danilla, PhD.,
prof. MUDr. Svetozár Dluholucký, CSc.,
prof. MUDr. Zdeněk Doležel, CSc.,
prof. MUDr. Anton Gerinec, CSc.,
MUDr. Eva Gíbalová,
prof. MUDr. Vladimír Hegyi, PhD.,
doc. MUDr. Darina Chovancová, CSc.,
prof. MUDr. Milan Kokavec, PhD.,
prof. MUDr. Karol Kráľinský, PhD.,
prof. MUDr. Jozef Mašura, CSc.,
MUDr. Jana Rašková,
MUDr. Alena Staníková, PhD.,
doc. MUDr. Peter Stanko, PhD.,
doc. MUDr. Pavol Sýkora, CSc.,
MUDr. Katarína Šimovičová,
MUDr. Pavol Šimurka, PhD.,
MUDr. Ján Šuba,
doc. MUDr. Ján Trnka, CSc.

Vydavateľ:

SOLEN, s. r. o., IČO 35865211

SOLEN
MEDICAL EDUCATION

Sídlo vydavateľa a adresa redakcie:

SOLEN, s. r. o., Ambrova 5, 831 01 Bratislava,
www.solen.sk, fax: 02/5465 1384, redakcia@solen.sk

Redaktorka:

Mgr. Andrea Dúbravčíková,
tel.: 02/5413 1381, mobil: 0910 956 370, dubravcikova@solen.sk

Grafická úprava a sadzba:

Ján Kopčok, kopcok@solen.sk

Obchodné oddelenie:

Renáta Kajanovičová,
02/5465 0647, 0910 902 599, kajanovicova@solen.sk

Predplatné na rok 2014:

Cena predplatného za 6 čísel na rok 2014 je 18 €. Časopis si môžete objednať na www.solen.sk, e-mailom: predplatne@solen.sk, faxom: 02/5465 1384.

Vydavateľ v ČR:

SOLEN, s. r. o., Lazecká 297/51, 779 00 Olomouc

Redaktorka v ČR:

Mgr. Iva Daňková, dankova@solen.cz

Všetky publikované články prechádzajú recenziou.

Registrácia MK SR pod číslom EV 3579/09

ISSN 1336-8168 (tlačené vydanie)

ISSN 1339-4231 (online)

Časopis je indexovaný v Bibliographia Medica Slovaca (BMS).

Citácie sú spracované v CiBaMed.

Citačná skratka: Pediatr. prax

Vybrané články z časopisu Pediatrica pro praxi, ktorý vydáva spoločnosť Solen, s. r. o., Česká republika, sú vydávané v Slovenskej republike na základe licencie poskytnutej spoločnosťou Solen, s. r. o., Česká republika.

Spoločnosť Solen, s. r. o., Slovenská republika, má výhradné právo na publikáciu článkov z časopisu Pediatrica pro praxi a z ďalších časopisov spoločnosti Solen, s. r. o., Česká republika. Akákoľvek časť obsahu Pediatrica pro prax nesmie byť kopírovaná alebo rozmnožovaná s cieľom ďalšieho rozširovania akýmkoľvek spôsobom a v akejkoľvek forme (mechanickej, fotografickej, xerografickej či elektronickej) bez písomného súhlasu spoločnosti Solen, s. r. o., ako vlastníka autorských práv na území Slovenskej republiky. O zhotovovanie a zasielanie kópií stránok či jednotlivých článkov publikovaných v časopisoch spoločnosti Solen možno žiadať výlučne redakciu alebo spoločnosť Solen.

Vydavateľ nenesie zodpovednosť za údaje a názory autorov jednotlivých článkov či inzerátov.